БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№141 (5033)
Суббото
Июлиин 13
1946 он

Сэн 20 мүнгэн

Шэнэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан гүн ехэ хүдэлмэринүүдые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын хэрэгтэ бүхы арад зониие хандуулха талаар манай культурно-гэгээрэлэй эмхизургаанууд айхабтар ехэ хүдэлмэринүүдые ябуулха ёһотой.

КУЛЬТУРНО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ҮНДЭҺӨӨРЭНЬ ҺАЙЖАРУУЛХА

Манай Эхэ орон Сталинска шэнэ табанжэлэй түсэбые бэелүүлгын түүхэтэ саг үедэ оронхой байна. Советскэ хүнүүд болбол табанжэлэй түсэбөөр табигдаһан шэнэ зорилгонуудые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэнэд. Бүхы ажалшадай эрилтые, тэрэнэй тоодо культурна эрилтыень хүсэд хангаха ябадал партийна, советскэ, ажахын ба олониитын органуудай хамагай шухала зорилго болоно.

Эгээл энэ үедэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудһаа тон ехэ эрилтэнүүд хэгдэхэ ёһотой. Эдэ эмхи зургаанууд шэнэ табанжэлэй түсэб тухай хуулиие арад зондо гүнзэгыгөөр ойлгуулха талаар ехэ хүдэлмэринүүдые ябуулха үүргэтэй юм. Хаана культурна хүдэлмэри һайнаар табигданхайб, тэндэ хүдэлмэришэд, колхознигууд ба залуушуулай орьелмо хүдэлөөн, габшатайлалга, ажалай шэнэ туйлалтанууд гарадаг байна.

Тиимэдэ. культурно-гэгээрэлэй органуудай хүдэлмэри үндэһөөрөө һайжаруулагдаха ёһотой. Гэхэтэй хамта, эдэнэрэй хүдэлмэриие һайжаруулха ба шэнэ зорилгын эрилтэнүүдые хангажа шадаха—тиимэ шадамагай организацинууд болгон хүгжөөхэ талаар шиидхэхы арга-хэмжээнүүд абтадаггүй байна.

Партиин олонхи айкомууд ба эхин организацинууд культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэри тушаа бодото анхаралаа табидаггүй байха юм. Бүришье олон аймгүйсэдкомууд дурсагдаһан эмхи зургаануудай ажалынь манай хүдэлмэринүүдэй нэгэн үндэһэн голынь болоно гэжэ үшөө мэдэдэггүй байһаар байна. Жэшээлхэдэ, Кударын аймгүйсэдком хадаа культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай гэр байрые һэльбэн заһабарилжа, тэдэниие али бүхы талаараа мүнөө үеын эрилтэнүүдые хүсэд хангажа шадахаар культурна гуламтанууд болгохоһоо байтагай, тэдэниие огто хэрэгсээдэггүй заншалтай байдаг.

Иимэ дээрэһээ, уншалгын байшангуудай, клубуудай, улаан булангуудай ба культурын байшангуудай хүдэлмэридэнь айхабтар ехэнүүд дутагдалнууд байна. Түнхэнэй аймагай зарим уншалгын байшангууд эрхилэгшэнэргүй байһан дээрэһээ хаалтатай шахуу байна. Энэ аймагай клубууд, уншалгын байшангууд ба культурын байшанда зохистой заһабари хэгдээгүй байхаһаа гадна, шухала хэрэгсэлнүүдээрэнь тэдэниие хүсэд хангажа шадаагүй байһаар.

Иимэрхүү ба энээнһээ доорошье байдалтай аймагууд үшөөл олон байна. Тодорхойлон хэлэбэл, Задын аймагай «Улаан Үшөөтэй» ба «Путь Ленина» колхозуудай клубуудынь гоһоной завод ба склад болгогдоһон байна. Ториин аймагай 7 уншалгын байшангуудһаа арай гэжэ гурбаниинь хүдэлмэрилдэг ба бусадынь хаалтатай байдаг. Яруунын, Прибайкальска, Закаменай, Кабанскын ба бусад аймагуудай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэридэнь олон дутуу дунда зүйлнүүд байха юм.

Эдэ дутагдалнуудые саашань яабашье тэсэжэ болохоор бэшэ байна. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэридэхи хосорогдомол ябадалнуудые дары усадхажа, тэдэнэй ажалые үндэһөөрэнь һайжаруулха ба нэрэ хүндыень үргэхэ болон арад зоной дунда суутай—тиимэ хүсэтэй эмхи зургаанууд болгохонь тон шухала байна.

Иимэ болгохын тулада, эхин түрүүндэ партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд болбол культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд тээшэ өөһэдынгөө хандалгые эрид һайжаруулжа, тэдэнэй хүдэлмэриие ударидаха, зохёолсохо ба шалган байсааха талаар ёһотой хубилалта хэхэ үүргэтэй байна. Сомоной соведүүд ба партийна эхин организацинууд болбол хүдөө нютагуудтахи гэгээрэлэй бүхы эмхи зургаануудай хүдэлмэридэнь үдэр бүри туһаламжа үзүүлхэ уялгатай гээшэ.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай зарим хүдэлмэрилэгшэд эрхилжэ байгаа хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг байна. Зарьмануудынь «хүдэлмэридэм туһалнагүй» гээд, өөһэдынгөө үүргэнүүдые дүүргэхэгүй гү, али минии хүдэлмэриие ондоо хүнүүд хэхэ ёһотой юм гэһэн шэнги, дэмы тэнэжэ ябадаг байха юм. Иимэ хүнүүдтэ хэмжээ абаха ба тэдэнэрые хайра-гамгүй шүүмжэлхэ хэрэгтэй.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие үндэһөөрэнь һайжаруулха саг тулажа ерээ. Хэн арад зониие хүмүүжүүлхые хүсэнэб, тэрэ хадаа гэгээрэлэй хүдэлмэридэ эрхим һайнаар хандаха үүргэтэй. Сталинска шэнэ табанжэлэй түсэбые бэелүүлжэ байгаа энэ үедэ арад зоной дунда ябуулагдаха гэгээрэл болбосоролой хүдэлмэри улам ехээр һайжаруулагдаха ёһотой.

Манай парти, Советскэ Правительство ба арадуудай агууехэ багша нүхэр Сталин болбол арад зоной дунда олониитын, гэгээрэл болбосоролой ба агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэринүүдые үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэ тон ехэ анхаралые табидаг байна.

Энэ болбол манай республикын культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые зоригжуулна. Шэнэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан гүн ехэ хүдэлмэринүүдые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын хэрэгтэ бүхы арад зониие хандуулха талаар манай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд айхабтар ехэ хүдэлмэринүүдые ябуулха ёһотой. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие үндэһөөрэнь һайжаруулха гээшэ мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилго мүн.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол танкова ба механизированнэ сэрэгүүдэй онсо шухала үдхашанарые ба тэдэнэй Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ хэһэн гайхамшагта габьяае, мүн тэрэшэлэн Зэбсэгтэ хүсэнүүдые бронетанкова техникээр зэбсэгжүүлхэ ябадалда танк бүтээгшэдэй габьяае хараадаа абан «Танкистнуудай үдэр» гэжэ жэл бүхэнэй һайндэрые тогтоохо тухай Указ абаба.

«Танкистнуудай үдэр» болбол жэл бүхэндэ сентябрь һарын хоёрдохи воскресенидэ һайндэрлэгдэхэ болоно.

Бүхы союзна республикануудай столицануудта, мүн тэрэшэлэн Ленинградта, Сталинградта, Челябинскда, Горькийдо, Харьковта, Омскдо, Хабаровскда ба Владивостокто энэ үдэрые артиллерийскэ хорин залпнуудаар тэмдэглэхэ байна.

СССР-эй Газартаряалангай Министерстводэ

СССР-эй Газартаряалангай Министерство болбол машинно-тракторна станцинуудай механигуудта гэр шадарай газарые таһалжа үгэхэ ба гэр байрануудые бариха хэрэгтэнь нютагай гүйсэдкомуудаар дамжуулан тулаһамжа үзүүлхые нютагай газартаряалангай органуудта дурадхаба. Мүн тэрэшэлэн үмсын мал нэгэ нэгэ үнеэ гү, али нэгэ нэгэ тугал гүрэнэй сэнгээр худалдан абаха арга МТС-үүдэй механигуудта олгогдохо ёһотой.

Үмсын гэр барилганууд ба мал худалдан абалгада механигуудта кредит табихые хүдөө ажахын банкда дурадхагдаба гэбэл: гэр барилгада 6 жэлэй болзор соо бусаахаар 7 мянган түхэриг хүртэр ба мал худалдан абалга 3 жэл соо бусаахаар 3 мянган түхэриг хүртэр (ТАСС).

Монгол Арадай Республикын Премьер-Министр Маршал Чойбалсанда

Бэеэ даанги Монгол гүрэнэй ажахын, культурна ба гүрэнэй байгуулалтын условинуудые бии болгоһон Монгол арадай революциин алдарта 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан Таниие ба Танай нюураар дамжуулан Монгол арадые ба правительствые Советскэ правительствын ба өөрынгөө нэрэһээ амаршалнаб.

25 жэлэй турша соо өөрынгөө бата бэхиие харуулһан манай арадуудай хоорондохи хани барисаа хадаа манай оронуудай бэхижэлтэ ба һалбаралтада болон Зүүн зүгтэ ниитын амгалан тайбан ба аюулгүй байдалай хэрэгтэ саашадаа ашаглан хэрэглэгдэхэ бэзэ гэжэ сохом найдаһанаа Советскэ правительствын нэрэһээ мэдүүлнэб.

И.СТАЛИН.

Монгол Арадай Республикын Бага Хуралай Түрүүлэгшэ Бумацэндэдэ

Танай нюураар дамжуулан Монгол арад республикын ажалшан арад ниитые Монгол Арадай республикын 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан үнэн сэдьхэлһээ амаршалнаб. Арад олониитые үгырүүлжэ ба хюдажа байһан өөрынгөө дотоодын ба гадаадын дайсадай олон зуун жэлэй дарлалтые советскэ арадай аха дүүгэй туһаламжын ашаар монгол арадай абажа хаяһанһаань хойшо 25 жэл үнгэрбэ. Үнгэрэгшэ 25 жэлэй турша соо монгол арад болбол өөрынгөө парти ба правительствын хүтэлбэри доро арадай ажахын ба культурна бүхы һалбаринуудта гайхамшаг амжалтануудые туйлаба.

Эрхэ сүлөөтэ ба культурна ажабайдалые байгуулха хэрэгтэ улам ехэ амжалтануудые туйлахыень хани барисаата монгол арадта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрэһээ үнэн зүрхөөрөө хүсэнэб.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй
Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр Сталинда

Москва, Кремль.

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Монгол Арадай революциин ба сүлөөтэ болон бэеэ даанги Монгол гүрэнэй байгуулагдаһаар 25 жэлэй ойн үдэртэй дашарамдуулан, монгол арадай гүрэнэй тогтоолгодо, мүн тэрэшэлэн Монгол Арад Республикын ажахын ба культурна хүгжэлтын хэрэгтэ ба бэеэ даанги байдалые бүхэжүүлхын түлөө ахадүүгэй ба үнэн сэхэ туһаламжын тулада Танда ба Танаар дамжуулан Советскэ Союзай правительство болон бүхы Советскэ арадуудта Монгол арадай, тэрэнэй правительствын, өөрынгөө хубиин баярые ба хани барисаанай үнэн сэдьхэлэй амаршалгые хүргэхыемни зүбшөөрыт.

Советскэ Союзай энэ ахадүүгэй ба саг үргэлжын туһаламжын ашаар, Монгол арад болбол өөрынгөө национальна һалбаралтын үргэн замда гараһан ба советскэ арадтай хани барисаатайгаар хорин табан жэлэй турша соо өөрынгөө сүлөөтэ, жаргалта ба баян ажаһуудалые байгуулжа байна.

Манай арадуудай хоорондын хани барисаае хүгжөөхэ ба бүхэжүүлхэ хэрэгтэ гол габьяань, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда хабаадана гэжэ Монгол арад һайн мэдэнэ. Тиимэ ушарһаа монгол арадта Танай инаглал ба тэрэнэй сүлөө ба жабхаланта ажабайдалай түлөө һанаагаа табидаг байһыетнай монгол арад хэзээдэшье мартахагүй.

Сэрэгэй ба ажалай героизмын жэшээтэ байдалые ба Эхэ орондоо хизааргүй дуратай байһанаа харуулһан, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай бүхы бэрхэшээлнүүдые бэеэрээ дабажа гараһан ба дэлхэйе фашистска дарлалтаһаа аршалһан советскэ арадта бүхы дэлхэйн хандажа байһан үедэ энэ ойе бидэнэр һайндэрлэжэ байнабди. Фашистска агрессорнүүдые эсэслэн илаха ба дэлхэй дээрэ гурим эһо байгуулха хэрэгтэ советскэ арадай түүхэтэ габьяань эрхэ сүлөөдэ дуратай хүн түрэлхитэнэй дурасхалда мүнхэдөө үлэхэ.

Имагтал Советскэ Союзтай үнэн сэхэ ба зүрхэнэй хани барисаатай байха ябадал арадуудай амгалан тайбан ба аюулгүй байдалые хангаха гол нүхэсэл болоно гэжэ мүнөө бүхы дэлхэй мэдэнэ.

25 жэлэй туршада түүхэтэ шалгалта барижа гараһан, 1921 ондо манай арадуудай хоорондо байгуулагдаһан хани барисаан болбол манай арадуудай ашаг туһын тулада саашадаашье хүгжэхэ ба бэхижэхэ байна гэжэ Монгол арадай түүхын энэ гайхамшагта ойн үдэртэ Таниие ба Танаар дамжуулан Советскэ Союзай правительствые этигүүлхые зүбшөөрыт.

Монгол Арадай Республикын Премьер-Министр
Маршал ЧОЙБАЛСАН.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

1946 оной хабарай хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй түсэбые дүүргэхын түлөө областьнууд, хизаарнууд, республиканууд ба районуудай бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүн тухай

1946 оной хабарай хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые үнгэргэхэ талаар бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые хаража үзөөд, СССР-эй Министрнүүдэй Совет хабарай тарилгын хүдэлмэриие дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ доро дурсагдаһан областьнууд, хизаарнууд, республиканууд ба районууд илажа гараба гэжэ тоолоод, тогтоохонь хадаа:

Областьнууд, хизаарнууд ба республикануудай талаар

1. Мүнгэн шан үгэжэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугуудые барюулха гэбэл:

Нэгэдэхи зэргын мүнгэн шангуудые:

Свердловско областьдо
Краснодарска хизаарта
Украинска ССР-эй Винницкэ областиин Винницкэ райондо.
Украинска ССР-эй Киевскэ областиин Жашковско райондо.

Хоёрдохи зэргын мүнгэн шангуудые:

Сталинска областьдо
Горьковско областьдо
Башкирска АССР-тэ
Иркутска областьдо
Чкаловска областьдо.

2. Хабарай тарилгые үнгэргэхэ талаар Азербайджанска, Армянска, Грузинска, Киргизскэ, Латвийска, Литовско, Эстонско ССР-нүүдые; Кабардинска, Хойто-Осетинскэ, Татарска, Якутска АССР-нүүдые; Грозненско, Калининска, Крымскэ, Курганска, Ленинградска, Молотовско, Московско, Новгородско, Псковско, Ростовско, Челябинска областьнуудые, Ставропольско хизаарые; Украинска ССР-эй Винницкэ, Запорожска, Киевскэ областьнуудые; Казахска ССР-эй Акмолинско, Алма-Атинска ба Карагандинска областьнуудые һайнаар хүдэлмэрилбэ гэжэ тэмдэглэхэ.

Районуудай талаар

Мүнгэн шан үгэжэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан тугуудые барюулха гэбэл:

Молотовско областиин Верхне-Муллинска райондо
Удмуртска АССР-эй Комбарска райондо
Казахска ССР-эй Акмолинско областиин Атбасарска райондо
Московско областиин Дмитровскэ райондо
Белорусска ССР-эй Могилевско областин Славгородско районд
Чувашска АССР-эй Вурнарска районд
Псковско областиин Островско районд
Горьковско областиин Борско районд
Ставропольско хизаарай Ново-Александровско районд
Ростовско областиин Сальска районд
Армянска ССР-эй Мартуниска районд
Свердловско областиин Буткинска районд
Краснодарска хизаарай Павловска районд
Омско областиин Полтавска районд
Литовско ССР-эй Биржайска уездэ
Калининска областиин Луковниковско районд
Приморско хизаарай Черниговскэ районд
Грозненско областиин Сунженскэ районд.

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГЫЕ ҮРГЭН ФРОНТООР ЯБУУЛАЯ!

Эдэ колхозууд үбһэ хуряалга эхилбэ

Тори. Эдэ сабшалангай ургаса үнгэрэгшэ жэлэй жэшээлбэл имагта һайн гэхэдэ болохо. Үбһэхуряалгын һайн бэлэдхэлтэйгээр угтажа июлиин 5 — 6-ай үдэрнүүдтэ „Улаан Номто", Карл Марксын нэрэмжэтэ, Энгельсын нэрэмжэтэ, Калининай нэрэмжэтэ „Заветы Ильича" ба бусад түрүү колхозууд үбһэндэ оробо.

Эдэ колхозууд үбһэхуряалгада орохоһоо урид хүдэлмэриин түсэб зохёогоод, бригадануудай членүүдэй зүблөөнүүд дээрэ багалһан байна. Сабшалангай бүхы участогууд бригадануудта ба звенонуудта даалгагдажа үгтөө. Эдэнэр хадаа үбһэхуряалгые богонихон болзор соо, эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсонхой. Колхозуудай партийна эхин организацинууд болбол үбһэхуряалгада ябагшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха тушаа хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна.

* * *

ТАРБАГАТАЙ. (Телефоноор абтаба).

„Красный партизан", „Искра", Ворошиловай нэрэмжэтэ, „Серп ба молот", Дзержинскиин нэрэмжэтэ, Калининай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд үбһөө сабшажа эхилээ.

Һүүлэй мэдээгээр, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 41 гектар, „Искра" колхоз 6 гектар, Калининай нэрэмжэтэ колхоз 5 гектар сабшаад, үбһөө һэлижэ ба тармажа байна.

Һаяын үдэрнүүдтэ „Гигант", Чапаевай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд үбһэхуряалгада орохонь.

И. ТАЙНОВ.

18 колхоз үбһэ хуряалгада оробо

Үбһэхуряалгада ба силос даралгада ороһон колхозуудай тоо үдэрһөө үдэр бүри олошорно. Сэлэнгын аймагай 18 колхоз үбһэхуряалгада ороо. Ново-Селенгинскиин сельсоведэй „Коммунизм" гэжэ хүдөө ажалай артель 50 гектар сабшалан гар хажуураар сабшаба. Мүнөөдэрһөө эхилжэ 4 сенокосилка үбһэсабшалгада табигдаа. Тус колхозой малажалай фермэнүүд дээгүүр хүдэлмэрилдэг колхознигуудай хүсөөр 120 тонно силос дарагдаа. Эндэ хамта дээрээ 65 колхозник үбһэхуряалгын хүдэлмэридэ хабаадалсана.

Үбэхуряалга ба силос даралгын хүдэлмэридэ хабаадагшадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ.

Тэрэшэлэн Кабанскын аймагай 16 колхоз үбһэхуряалгада оронхой. Нюкскэ сельсоведэй 17 партсъездын нэрэмжэтэ колхоз үбһэхуряалга үшөө июлиин 3-һаа эхилээ. Тэндэ 60 гар хажууршан ябана.

Полевой хүдэлмэри дээрэ социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр эрхилһэнэйнгээ ашаар Кабанскын аймагай бүхы колхозууд 1946 ондо пар хахалха түсэбөө июлиин 10-да 100 процент дүүргэбэ. Тарилгын хойноһоо харууһалха хүдэлмэри аймагай колхозуудаар хаа-хаанагүй эмхидхэгдэнхэй.

М. ХОНДОРОНОВ,—ВКП(б)-гэй Обкомой хүдөө ажалай таһагай инструктор.

Германиин хуби заяан тухай ба тэрээнтэй эб найрамдалай договор тухай

Июлиин 10-да Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй заседани дээрэ В. М. МОЛОТОВОЙ хэлэhэн үгэ

Германиин хуби заяанай тухай ба тэрээнтэй эб найрамдалай договор тухай асуудалые бидэнэрэй зүблэн хэлсэхэ саг ерээ. Харюугаа абаха гэhэн hанал иимэ хэрэгүүдтэ hайн зүблэгшэ бэшэ гэжэ советскэ правительство хододоо тоолодог байгаа. Германиин агрессиин түлөө ба тэрэнэй хатуу хүндэ хойшолонгой түлөө харюусалгые германска арад бэе дээрээ зайсуулжа шадахагүй гэбэшье, гитлеровскэ Германие германска арадтай зэргэсүүлэн адлидхахань буруу болохо байна.

Советскэ арад болбол Советскэ Союзда германска армиин добтолон ороhон дээрэhээнь эзэмдэлгын имагта ехэ хохидолые үзэhэн байна. Манай гээлтэ угаа ехэ ба сэгнэшэгүй. Европын, гансаханшье Европын бэшэ, мүн бусад арадуудые, Германяар үүсхэгдэhэн дайн дээрэhээ болоhон хатуу хүндэ гээлтэ ба хохидолые үшөө удаан саг соо мартахагүй. Тиимэ дээрэhээ Германиин хуби заяануд тухай асуудал гансаханшье германска арадай hанал бодолые хүдэлгэнэ бэшэ (тэрэншье мэдээжэй), тэрэшэлэн ерээдүй сагта бээ аюулгүй байдалда оруулхые ба Германиин талаhаа шэнэ агрессиие гаргахагүйе эрмэлзэгшэ бусад арадуудайшье hанал бодолые хүдэлгэжэ байhаниинь мэдээжэ байна. Германи болбол тэрэнэй түйлаhан индустриальна хүсэ шадалай ашаар дэлхэйн ажахын бүхы системэдэ шухала hалбаринь болоhон байhаниие hанангүй байжа болохогүй, нүгөө талаhаа, энэ индустриальна хүсэ шадалынь агрессивнэ Германиин зэбсэгжэхэ базань хэжэ дахин болоhыень мартажа болохогүй.

Дүнгүүдые хэлгын үндэhэнүүд иимэ байна.

Юрэ Германиие гүрэн байхыень бэлнүүлжэ үгы хэхэ ба тэрэнэй ажаүйлэдбэриин гол пунктнүүдые усадхажа аграрна болгохо гэhэн бодол харааха хадаа дэлхэйн ажахын ба Европодохи амгалан тайбан байдалай тала дээрэhээ абажа хараха болоо ба, буруу болохо байhан дээрэhээнь иигэжэ хэлэнэб.

Иимэ бодол хараанууд Европын экономикые hандаргаха ябадалда, дэлхэйн ажахые hандаргаха ябадалда хүргэхэ ба Германида саг үргэлжын политическэ кризис гаргаха ябадалые асаржа болохо байна. Иимэ кризисэй хойшолонгынь эб найрамдалта ба амгалан тайбан байдалда аюултай болохо байна.

Хэрбээ бидэнэрэй иимэ бодол хараае абаашье hаамнай, түүхэтэ хүгжэлтэ болбол хэтын хэтэдэ энэ бодол хараагай таарамжагүй ба үндэhэ hууригүй байhан туладань тэрээнhээ арсаха ябадалтай бидэнэрые дайралдуулха ёhотой байна гэжэ hананаб.

Тиимэ дээрэhээ манай зорилгомнай Германиие үгы хэхэ гэhэн бэшэ, харин тэрэнэй агрессивнэ хүсэн боложо дахин үндыхэгүйн тулада ажахын ба сэрэгэй арга боломжонуудынь hалгаагдаhан аад, зүгөөр хүдөө ажахытай, өөрынгөө ажаүйлэдбэритэй ба гадаадын наймаа-худалдаатай демократическэ ба эб найрамдалта гүрэн болгожо хубилгаха гэhэн зорилго байна гэжэ hананаб.

Бүри дайнай жэлнүүд соо союзнигууд болбол немецкэ арадые үгы хэхын hаналгүйбди гэжэ мэдүүлhэн байна. Россие үгы хэхээ hананаб гэжэ hайрхуу Гитлерэй олондо элитээр соносхоод байхаданшье, Советскэ правительствын түрүү И. В. Сталин хадаа энэ hайрхуу ба тэнэг үгые наада хаража иигэжэ хэлэhэн байгаа: «Россие угы хэхын аргагүй байhандал адли, Германие үгы хэхын баhа аргагүй. Теэд гитлеровскэ гүрэние үгы хэжэ болохо ба үгы хэхэ ёhотойшье».

Германи болбол дэлхэйн ажахын системэдэ шухала hуури эзэлhээр үни болоо. Германи нэгэдэмэл гүрэн боложо үлөөд саашадаа дэлхэйн худалдаа-наймаанай шухала факторынь болохо байна. Энэнь бусад арадуудай ашаг туhада тэрэшэлэн таараха байна. Нүгөө талаhаа, Германиие гүрэн бэшэ болгожо үгы хэхэ гү, али тэрэнэй ажаүйлэдбэриин гол гол пунктнүүдые үгы хэжэ, аграрна болгохо гэhэн бодол хадаа Германиие харюу абалгын аюулта гуламта болгохо ябадалда хүргэхэ, германска реакцида туhалха ба Европые амгалан тайбан ба эб найрамдалта байдалhаа холодуулха байна.

Гэдэргээ бэшэ харин урагшаа хараха хэрэгтэй, теэд, Германиин агрессивнэ хүсэн боложо дахин hэргэхэ аргагүй аад, зүгөөр хүгжэнги хүдөө ажахытай, ажаүйлэдбэритэй ба гадаадын худалдаа наймаатай демократическа ба эб найрамдалта гүрэн болохынь түлөө hанаагаа табиха хэрэгтэй байна. Германиие иламн ушар энэ зорилгые түйлахын тулада манай гартамнай хүсэн түгэс арга олгоо. Манай уялгамнай энэ аргые хүсэдөөр хэрэглэхэ, гэhэндэ байна.

Германиие ондо ондоо «автономно гүрэнүүд» болгон хубааха тухай, Германиие федерализируйха тухай, Рурые Германиhаа таhалха тухай хөөрэлдөөн hүүлэй үедэ заншал болоо. Эдэ мэтын бүхы дурадхалнууд мүн тэрэл Германиие үгы хэхын ба аграрна болгохын хараа заабари дээрэhээ гарана, теэд энэншье ойлгосотой, Германи болбол бээ даанги ба шадал хүсэтэй гүрэн боложо Рургүйгөөр байжа шадахагүй.

Хэрбээ бидэнэр эб найрамдал ба амгалан тайбан байдалые сэгнэдэг hаамнай Германиие үгы хэлгэ манай зорилго соо орохогүй гэжэ би дээрэ хэлэhэн байнаб.

Хэрбээ магад германска арад болбол бүхы Германи соо плебисцит болоhоной эсэстэ Германиие федеральна гүрэн болгожо хубилгахын түлөө hанамжаа хэлээ hаа, Германска урдандаа байhан ондо ондоо гүрэнүүдтэ плебисцит боложо дүүрэhэнэй эсэстэ Германиhаа hалахын түлөө хэлээ hаа, манай талаhаа, хэнэйшье мэдэхэдэ, ямар нэгэн талаар арсаха ушар байжа болохогүй.

Мүнөө үедэ Германиие эзэмдэлгын баруун зононуудта байгаа союзна засагуудай талаhаа Германиие федеральна ёhоор хубилгаха тухай hанамжа үсөөн бэшэ дэмжэгдэдэг байна. Теэд союзна хуулинуудай позици—нэгэ хэрэг, нүгөө хэрэгынь германска арадай гү, али германска территориин арад зоной энэ тэрэ хубиин бодото хүсэлэл мүн болоно. Бидэнэр, советскэ хүнүүд хадаа энэ асуудалые иимэ тиимээр шиидхэгты гэжэ германска арадые баалаха ушарые буруу гэжэ тоолодогобди. Иимэ баалалта бата бэхи бэшэ байhан тулада hайн юумэндэ хүргэхэгүй.

Хэрбээ бидэнэр демократиин үндэhэн дээрэ өөрынгөө гүрэниие hэргээн бодхоохо гэhэн германска арадай хуулита хүсэлнүүдые баримталха ёhогүй hаамнай, нүгөө талаhаа, Германиин агрессивнэ хүсэн болон hэргэн бодохо ябадалые хэйшодонь табихагүйн уялга бидэн дээрэ байна. Бүхы дэлхэйн арадуудай урда абаhан өөрынгөө энэ нангин уялга тухай мартаха гэдэг гэмтэ муухай ябадал болохобшуу.

Германиин зүгhөө гаража болохо агрессиhээ дэлхэйе аршалан хамгаалхын түлөө тэрээнэй сэрэгэй ба экономическа зэр зэбсэгые дүүрэнээр хуряаха шухала болоно, тэрэ зуура Германиин сэрэгэй ажаүйлэдбэриин дахин hэргэн бодохо ябадалые болюулхын зорилготойгоор Рурска областью тушаа дүрбэн гүрэнэй союзна-хоорондын хиналта байгуулагдаха ёhотой.

Германиин сэрэгэй ба экономическа зэр зэбсэгые дүүрэнээр хуряаха программа болбол шэнэ зүйл бэшэ. Энээн тухай Берлинскэ конференциин тогтоолнууд дотор тодорхой хэлэгдэhэн байха юм. Гэхын хамта, Германиин сэрэгэй ажаүйлэдбэриин главна база болохо Рур хадаа гол союзна державануудай hэрэмжэтэй хиналта доро байха ёhотойнь мэдээжэ. Мүн репарациин түсэб болбол Германиин сэрэгэй ба экономическа зэр зэбсэгүүдые дүүрэнээр хуряаха программые таараха ёhотой. Берлинскэ конференциин тусхай тогтоолнуудые дүүргэхэ тушаа Советскэ правительство нэгэнтэ бэшэ эрилтэ хэhэн байhыень hаань, репарациин түсэб мүнөө хүртэр зохёогдоогүй байhан энэ ушар, мүн нэгэ жэлэй урда Советскэ правительствын зүгhөө эрилтэ оруулhан байбашье, мүнөө хүртэр Рур болбол союз хоорондын хиналта доро оруулагдаагүй байhан энэ ушар хадаа арадуудай ерээдүйн энхэ амгалан ба аюулгүй байдалые хамгаалхын талаар ехэхэн аюултай зүйл мүн болоно. Германиин сэрэгэй ба экономическа зэр зэбсэгые дүүрэнээр хуряаха гэhэн тогтоолнууд табилдуулжа үнэгээхэ аюул тохёолдуулангүйгөөр эдэ асуудалнуудые дүүргэхэ ябадалые хойшолуулжа болохоо болибо гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Германиин сэрэгэй ажаүйлэдбэри тухай ба сэрэгэй потенциал тухай Советскэ правительствын hанал иимэ. Эдэ бодомжонууд болбол Германиин энхэ амгалан шанартай ажаүйлэдбэриин хүгжэлтэдэ hаад ушаруулхагүй байна.

Германиин амгалан байдалай ажаүйлэдбэриин хүгжэлтэ болбол Германиин шулуу нүүрhэ, металл ба бусад эд хэрэгсэлнүүдые хэрэглэдэг ондоо арадуудта ашаг туhа асаржа шададаг байхынь түлөө, Германида экспорт ба импортын эрхэ олгохо шухала, гэхын хамта гадаадын худалдаа-наймаанай энэ эрхые тэдэнэр бэелүүлээд байгаа hаань, Германида булад, нүүрhэ ба бусад энхэ амгалан шанартай ажаүйлэдбэриин эд хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгаяа дээшэлүүлхэ ябадалдань бидэнэр түбэг хаалта хэхэ ёhогүйбди, гэбэшье, энээндэ нэгэн хилэ табиха ба германска, илангаяа, рурска ажаүйлэдбэридэ союз хоорондын уялгата хиналта байгуулха ябадал зайлашагүй.

Хэнэйшье мэдэхээр ойрын жэлнүүдэй турша соо германска ажаүйлэдбэриин хүгжэлтын ямар хэмжээдэ хүрэхэ байhыень Германидахи хиналтын Совет hаяхан тогтооhон байна. Германи мүнөө дээрээ энэ хэмжээдэ хүрэхэнь холо. Гэхэтэй хамта, ажаүйлэдбэриин хүгжэлтын германска арадай амгалан байдалай хэрэгсэлдэ орожо ба бусад оронуудтай худалдаа-наймаа ябуулха хэрэгсэлдэ орожо байгаа hаань лэ Германиин амгалан шанартай ажаүйлэдбэридэ бүри үргэнөөр хүгжэхын арга олгогдоhон байха ёhотой. Эдэ бүгэдэ хадаа германска ажаүйлэдбэридэ, илангаяа рурска ажаүйлэдбэридэ союзна-хоорондын хиналта табихые эринэ, теэд, энэ талаар харюусалгань ямар нэгэн ганса союзна гүрэндэ үгтэжэ болохогүйнь мэдээжэ. Германиин гадаада худалдаа-наймаае хүгжөөхэ ябадал хараалhан германска энхэ амгалан ажаүйлэдбэриин хүгжэлтэ тухай программые тогтоон абаха, бүхы германска ажаүйлэдбэридэ союзна-хоорондын хиналта хэхэ ябадал болбол Германиин экономическа эрхэ бүхэли гэжэ хараха тушаа Берлинскэ конференциин тогтоолнуудые дүүргэхэ ябадалда зохилдохо байна.

Германитай хэхэ эб найрамдалай договор тухай асуудал дээрэ тогтоожо хэлэхэ хэмни үлэбэ.

Бидэнэр болбол, мэдээжэ, Германитай эб найрамдалай договор баталха ёhотойбди гэжэ тоолобошье, иимэ договор баталхын урид Германидахи фашизмын бүхы үлэгдэлнүүдые үндэhөөрынь hалгаажа шадаха демократическа шанартай ба союзнигуудай урда абаhан өөрынгөө бүхы уялгануудые, тэрээнэй тоодо илангаяа союзнигуудта түлэхэ репарационно түлбэринүүд тухай уялгануудаа дүүргэжэ шадахын түлөө хүсэд харюусалгатай нэгэдэмэл германска правительство тогтооха хэрэгтэй байна. Ерээдүйн германска правительствын тогтоохо ябадалда дамжан орохо хэмжээ ябуулга болгожо центральна германска захиргаан байгуулха гэдэг hанамжые бидэнэрэй буруушаадаггүймнай мэдээжэ.

Энэ хэлэгдэhэн дээрэhээ харахада, Германитай хэхэ эб найрамдалай договор тухай хөөрэлдэхэhээ урид нэгэнтэ германска правительство тогтооха тухай асуудалые шиидхэхэ шухала байhаниинь элитэ болоно. Гэхын хамта, тус асуудалые Советскэ правительство болбол бүри нэгэ жэлэй урид Берлинскэ конференци дээрэ табиhан байбашье, мүнөө хүртэр ямаршье нэгэн центральна германска захиргаан тогтоогдоогүй байна юм. Гэбэшье, тэрэ үедэ энэ асуудал хойшолуулагдан байбашье, харин мүнөө энэ асуудал болбол Германида ерээдүйн правительство тогтооха ябадалай нэгэдэхи алхам болохоhоорно илангаяа ехэ дары сагай удхашанартай болобо. Гэбэшье, германска правительство хэзээ нэгэтэ тогтоогдоодшье байхадаа Германиин энэ шэнэ правительство болбол ямар удхашанартайб, тэрээндэ этигэжэ болошотой гү гэжэ шалган үзэхын түлөө хэдэн жэл хэрэгтэй болохо юм.

Ерээдүйн германска правительство болбол Германидахи фашизмын үлэгдэлнүүдые үндэhөөрынь онгилон үгы хэжэ шадаха ба тэрээнтэйгээ хамта, Германиин зүгhөө союзнигуудай урда абаhан уялгануудые дүүргэжэ шадаха, тэрээнэй тоодо тон түрүүндэ союзнигуудта түлэхэ репарационно түлбэринүүдэйнгээ дүүргэлтые хангаха иимэ демократическа правительство мүн байха ёhотой байна. Шэнэ германска правительство болбол эдэ зорилгонуудаа дүүргэжэ шадаха ба бодото хэрэг дээрээ үнэн сэдьхэлhээ дүүргэжэ байна гэжэ этигээд байгаа hаа,—одоол тиихэдэ Германитай эб найрамдалай договор баталха тухай үнэнhөө хэлсэжэ болохо байна. Тэрэгүйдэ Германи болбол эб найрамдалай договор баталхамнай гэжэ hанаашалжаш шадахагүй ба харин союзна гүрэнүүд болбол бата бэхи энхэ амгалан ба аюулгүй байдалые хангахын эрилтэ табижа байгаа арадуудай урда абаhан өөрынгөө уялгануудые дүүргээбди гэжэ хэлэжэ шадахагүй байна.

Германи тушаа гол асуудалнуудай талаар ба Германитай хэхэ эб найрамдалай договор тухай асуудалай талаар Советскэ Союзай hанамжа иимэ байна.

Красноярскда байгуулагдаhан комбайнова шэнэ заводой конвейерhээ hаяын үдэрнүүдтэ гараhан мянгадахи комбайные механосборочно цехын начальник Г. Б. Балон ба халаанай начальник А. И. Мартынов гэгшэд хаража байна.

С. Малобицкиин фото (ТАСС-эй фотохронико).

Комсомольско-залуушуулай тракторна бригадануудай мүрысөөнэй дүн

Хабарай тарилга дээрэ хүдэлмэрилhэн комсомольско-залуушуулай тракторна бригадануудай республиканскэ социалистическэ мүрысөөнэй дүн хаража үзөөд, 149 мүрысөөндэ ороhон бригаданууднаа 140 бригада хабарай тарилгын хүдэлмэриин түсэбые бүримүhэн дүүргэбэ. Тэдэнэрhээ 28 бригадань июниин 20-до өөhэдын гөө жэлэй даалгабариие 100—190 процент дүүргэhэн байна гэжэ ВЛКСМ-эй Обком ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерство тэмдэглэбэ.

ВЛКСМ-эй Обкомой ба БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын нэгэдэхи шангуудые абаха кандидадуудта удаадахи комсомольско-залуушуулай тракторна бригаданууд оруулагдаба гэбэл:

Хабарай тарилгын түсэбые 328 процент, жэлэйнгээ түсэбые 190 процент дүүргэhэн Саянтын МТС-эй Бимба Дымбрыловэй бригада. Тус бригадын коллектив болбол июнь hарын түрүүшын 20 үдэртэ 390 гектар үлүү хахалhан байха юм. Эдэнэр трактор бүхэнөөрөө 500-hаа дээшэ гектар хахалhан ба 1100 килограмм горючи болон түрхихэ материал арбилаа. Нүхэр Дымбрыловэй бригадада ВЛКСМ-эй Обкомой ба республикын Газартаряалангай Министерствын дамжуулгын Улаан туг үлөөгдөө.

Хабарай хүдэлмэриин түсэб 440 процент ба жэлэйнгээ түсэб июниин 20-до 183 процент дүүргэжэ, условно трактор бүхэнөөрөө 400-hаа үлүүтэй гектар газар хахалhан, 1600 килограмм горючи арбилhан Кударын МТС-эй Цырен Дамбаевай бригада.

Жэлэйнгээ түсэбые 120 процент дүүргэhэн Саянтын МТС-эй нүхэр Анжуевай, хабарай хүдэлмэриин түсэбые 403 процент дүүргэhэн Кударын МТС-эй нүхэр Капустинай ба хабарай тракторна хүдэлмэриин түсэбые 202 процент, жэлэйнгээ түсэбые 123 процент дүүргэhэн Сүхын МТС-эй нүхэр Банзаракцаевай комсомольско-залуушуулай тракторна бригаданууд ВЛКСМ-эй Обкомой ба Газартаряалангай Министерствын хоёрдохи шангуудые абаха кандидадууд болгогдожо үлэбэ.

Трактор бүхэнөөрөө 280 шахуу гектар хахалhан ба жэлэйнгээ хүдэлмэриин түсэбые 110 процент дүүргэhэн Саянтын МТС-эй нүхэр Базаровай залуушуулай бригада республиканска гурбадахи шан абаха кандидадта үлэбэ. Тэрэшэлэн жэлэйнгээ түсэбые 110 процент дүүргэhэн нүхэр Поломошиной жэлэйнгээ түсэбые 129 процент дүүргэhэн ба 1778 килограмм горючи арбилhан, Милентий Клименгьевэй (Жиримскэ МТС), жэлэйнгээ даалгабариие 135 процент дүүргэhэн ба 2,5 тонноhоо үлүүтэй горючи арбилhан Осип Густавай тракторна бригаданууд гурбадахи шан абаха кандидадууд болгогдобо.

Тэрээнтэй хамта залуушуулай бригадануудай мүрысөөе эмхидхэжэ шадаагүй байhан ВЛКСМ-эй Тарбагатайн, Сэлэнгын, Хэжэнгын ба Хориин айкомуудай болон газартаряалангай таhагуудай хүдэлмэринүүдые саашадаа болошогүй гэжэ ВЛКСМ-эй Обком ба Газартаряалангай Министерство тоолобо.

ВЛКСМ-эй обком болбол олон залуушуулай тракторна бригаданuuдта республиканска социалистическэ мүрысөөнэй условинуудые зүбшэн хэлсэжэ, энэ бригадануудые барандань мүрысөөндэ хабааруулха гэжэ ВЛКСМ-эй айкомуудые уялгалба.

Тэрээнhээ гадна, ВЛКСМ-эй Обком ба Газартаряалангай Министерство болбол ВЛКСМ-эй Кяхтын, Хэжэнгын, Иволгын, Сэлэнгын ба Зэдын айкомуудай болон аймагай газартаряалангай таhагуудай, мүн тэрэшэлэн дурсагдаhан аймагуудай олонхи МТС-үүдэй директорнүүдэй зүгhөө залуушуулай тракторна бригадануудай социалистическэ мүрысөөе тон хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилhэн байна гэжэ тэмдэглэбэ.

Газетэ болон журналнуудые уншана

Зэдын аймагай Гэгээтэйн сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци табанжэлэй түсэбтэй танилсуулха хүдэлмэри эрхимээр табижа шадаhан байна юм.

Тус партийна эхин организациин эрхим агитаторнууд нүхэд Дамбаев, Лубсанов, Бодиев ба бусад колхозойнгоо эрэгтэй эмэгтэй членүүдэй лунда табанжэлэй түсэб тухай Хууляар хэдэн олон хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэhэн ба тэдэнэрые энэ түсэб дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ олоор хабаадуулна.

Тэрэшэлэн колхозой правлени, клуб болон уншалгын байшангай байрануудай соо табанжэлэй түсэбтэ зорюулагдаhан лозунг, плакат болон диаграммануудые олоор табигдаа. Үдэшын сагта колхознигууд сугларжа, шэнэ газетэ болон журналнуудые уншадаг болоо.

Д. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Түнхэнэй аймагта харгы барилгын хүдэлмэри

Арадай ажахые хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб болбол харгы барилгын хүдэлмэридэ нилээд ехэ удхашанар олгоhон байна. БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тусхай тогтоолой ёhоор 1946 оной июниин 15-hаа эхилэн июлиин 15 болтор харгы барилгын тусхай hара соносхогдоhон юм. Тиин Түнхэнэй аймаг соо энэ талаар ямар хүдэлмэри хэгдэжэ байhан тухай хэлэхэдэ иимэ байна.

Харгы заhабарилгын ба хүүргэ заhабарилгын хүдэлмэридэ 143 хүдэлмэришэд, 93 мори тэргэ хүдэлмэрилхэ ба энэ хэрэгтэ аймагай колхозууд болбол 84980 түхэригэй ажал хүдэлмэри бүтээхэ байhан юм.

Энэ хүдэлмэридэ аймагай, сельсоведүүдэй ба колхозуудай, партийна, советскэ организацинуудай хүдэлмэрилэгшэд hайнаар анхаралаа хандуулаа. Харгы заhалгын хүдэлмэридэ хабаадуулгын түсэб дүүргэгдэhэн байна. Хүдэлмэришэдэй, бригадануудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэжэ ажалай эмхидхэл hайнаар табигдаа. Энээнэй ашаар түрүүшын үдэрнүүдэй турша соо харгы барилгын ба hэльбэн заhалгын түсэб 77,6 процент гүйсэдхэгдэhэн байха юм.

«Заря» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Попов), Толтойн сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Советскэ Союзай Герой нүхэр Тулаев) ба бусад харгы, хүүргэ hэльбэн заhалгын ба шэнээр барилгын түсэб гүйсэдхэлгэдэ hайн амжалтануудые туйлаба.

Д. КОЛМАКОВ.

ҺУРГУУЛИДА ТУҺАЛАМЖА ҮЗҮҮЛНЭ

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз өөрынгөө дэргэдэхи hургуулидаа шэнэ жэлэй hуралсалда бэлэдхэл хэхэ хүдэлмэридэнь нилээд ехэ туhаламжа үзүүлбэ. Энэ колхоз болбол hургуулиин шала, крыльцо, столово ба кухниiень hэльбэн заhабарилхаhаа гадна воскресник эмхидхэжэ, 50 кубометр түлеэ бэлдэбэ.

ШЭНЭ ВОКЗАЛНУУД

Немецүүдэй hандаргаhан түмэр замай 187 вокзалнууд hэргээн бодхоогдохо ба 870 вокзалнууд энэ жэлдэ капитальнаар заhабарилгалаха байна. Немецкэ эзэмдэлгэдэ ороhон харгынуудай пассажирска байрануудай олонхинь шэнээр баригдаха юм.

Зам харилсаанай Министерствын центральна архитектурна мастерскойн начальник Д. Панченко гэгшэ ТАСС-эй корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ мэдээсэбэ:

—Вокзалнуудай байрануудай олон проектнүүд дүүргэгдээ. Сталинска шангай лауреат архитектор А. Н. Душкинай проектын ёhоор Днепропетровскдо, Симферопольдо, Севастопольдо, Феодосидо, Евпаторидо ба бусад городуудта вокзалнууд баригдаха болоно. Нүхэр Душкин болбол Сталинградай вокзалые hэргээн бодхоохо ба Сочидо вокзалай шэнэ байрын проектнүүдые зохёохоор хүдэлмэрилжэ байна.

Архитектурна наукануудай кандидат Б. С. Мезенцевэй проектээр Смоленскдэ, Витевскдэ, Вязьмада, Доодо Тагилда вокзалнууд баригдаха болоно. Нүхэр Мезенцев болбол архитектор Г. И. Волошиновтой хамта Харьковска вокзалай проектые зохёожо дүүргээд байна.

Манай проектнүүдэй ёhоор Брянск, Бахмач, Бородино, Ярцево, Ржев ба бусад станцинуудта пассажирска байрануудай барилга эхилээ.

Һэргээн болхоогдожо байгаа ба шэнээр баригдаhан вокзалнууд болбол өөрынгөө хэмжээгээр хуушанай барилгануудhаа ехэхэн үлүү гараха байна. Тэдэнэр пассажирнуудта ехэшэг зохистой болохо ба архитектурна гоёолтоороо hайхан болохо байна.

Жэшээлхэдэ, Днепропетровско шэнэ вокзал хуушанайхиhаа гурба дахин ехээр хараалагдаба. Эндэ пассажирнуудай хүлеэлгын гурбан зал, эхын ба хүүгэдэй комнатонууд, ресторан, 200 хүнэй hууритай кино-зал баригдахаар хараалагдаhан байна. Ханануудыень мрамор, гранит ба элдэб шулуугаар гоеохоор шиидхэгдэбэ.

Харьковска вокзал болбол Союз соохи эрхим вокзалнуудай нэгэн болохо юм. Энээнэй барилгада 60 миллион түхэриг табигдаhан байна. Мүн вокзалай барилга соо транзитна пассажирнуудай гостиница болон бусад хэдэн томонууд гэрнүүд орохо юм. Вокзалай дэргэдэхи талмайнь шэнэдхэгдэхэ болоно.

ДЭЭДЭ ШАНДА ХҮРТЭБЭ

Һаяхан Закаменай аймагай Утаата Далхайн сомоной „Улаан Далхай“ гэжэ колхозой түрүү колхознигуудта аймагай ажалшадай депутадуудай соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Цыбиков СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэhөө „1941—45 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хэhэн габьяата ажалай түлөө“ гэhэн медальнуудые барюулба.

Медаль абагшадай дунда түрүү хонишод нүхэд Долгор Гомбоева, Ханда Шайдурова ба hаалишад Максар Болдонова, Дамдин Цыденжапова, мүн 70 наhатай Дэлгэр Гармаев ба бусад бии. Хамта энэ үдэр 75 түрүү колхознигууд партин ба правительствын дээдэ шанда хүртэhэн байна.

Б. ШОЕНОВ.

МУРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД ЮУ ХАРУУЛНАБ

Манай республикын нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинууд болбол үнгэрһэн хахад жэлэй турша өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө эмхидхэжэ, даалгагдаһан түсэбөө дүүргэхын түлөө нилээд һайнаар тэмсэһэн байна.

Энээнэй ашаар нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствын областной предприятинууд болбол валова продукци гаргаха хахад жэлэйнгээ түсэбые (1926—27 оной хэдэлшэгүй сэн) 102,9 процент, үргэн хэрэглээнэй эд бараа үйлэдбэрилгын түсэбые 108,9 процент дүүргэһэн байна.

Тэдэнэй, мүнөөдэрэй байдалаар аймагуудай промкомбинадуудай болбол хахад жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ шадаагүй байна. 22 промкомбинадай оройдоо 8-нинь гүрэнэй түсэбөө дүүргэжэ шадаа. Бүхы аймагай промкомбинадуудай түсэб валова продукциин талаар 94,6 процент, үргэн хэрэглээнэй үйлэдбэрилгын—95.2 процент дүүргэгдэһэн байна.

Областной предприятинуудай дундаһаа дарадаг фабрика (директорынь Лукашевич), металлширпотреб (директорынь Тапяшинов), овес (директорынь Леминов), промкомбинат (директорынь Зар...) хахад жэлэй түсэбые 108-һаа процент хүртэр дүүргэжэ түрүү зэргэдэ гараба.

Аймагуудай промкомбинадуудай дундаһаа Кяхтын промкомбинат (директорынь нүхэр Злобин), Сэлэнгын (директорынь нүхэр Усоков) хахад жэлэйнгээ түсэбые 110—132 процент гүйсэдхэһэн байна.

Үнгэрһэн хахад жэл соо һайнаар хүдэлмэрилһэн ба нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай социалистическэ мүрысөөнэй бүхы условие дүүргэжэ шадаһан ба май һара соо һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгээ түлөө һэеы даралгын фабрика БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой дамжуулгын Улаан туг абаһан ба 15 мянган түхэригэй шанда хүртэжэ, Республиканска Хүндэлэлэй доскада бүшэгдэһэн байна.

Мүнөөдэрэй байдалаар металлширпотреб завод, мебельнэ фабрика, метровес, мүн Сэлэнгын, Кяхтын ба бусад промкомбинадууд болон горпромкомбинадууд гаргаһан продукциингаа үнэ сэнгые химдаруулха ба шанарыень һайжаруулха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулһан байна.

Нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствэдэ хабаатай областной, городской ба аймагуудай предприятинууд болбол үнгэрһэн хахад жэл соо түсэбэй ёһоор, нэгэ жэлдэ һайнаар хүдэлмэрилжэ шадаагүй. Энээн дээрэһээ боложо олонхи аймагуудай промкомбинадууд уялгата түсэбөө дүүргээгүй.

Иимэ дээрэһээ мүнөө эхилээд байгаа хоёрдохи хахад жэл соо аймагуудай промкомбинадуудай хүдэлмэрие үндэһөөрнь һайжаруулха шухала зорилго аймагуудай партийна, советскэ организацинуудай ба нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствын хүлээлгэшэдэй урда табигдаад байна.

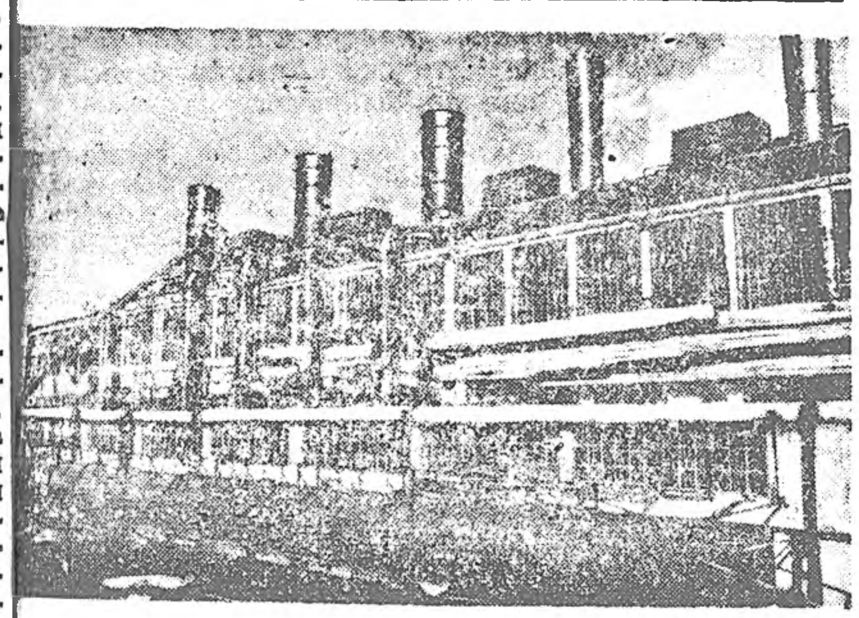
Тиихэтэй хамта аймагуудай промкомбинадууд болбол өөһэдтөө түүхэй эдэй база байгуулха, ажалшан арадай шухала эрилтэнүүдые хангаха мастерскойнуудые олоор эмхидхэхэ зорилготой. Энэ хэрэгтэ хүсэд дүүрэн зээришье табигдаһан байна.

И. МАЛАКШИНОВ.

Түсэбһөө гадуур 650 центнер загаһа

...оренчинска загаһанай заводой хүдэлмэришэд ажаллатайгаар хүдэлжэ байна. Загаһа барилгын бригада (бригадирынь нүхэр Галкин) нэгэн мэдээгээр энэ жэлэй түсэб 106 процент дүүргээ.

Мүн Калининай нэрэмжэтэ колхозой загаһашад жэлэйнгээ түсэб 112 процент дүүргээд, түсэбһөө гадуур 650 центнер һайн шанартай загаһа тушаахаби гэһэн социалистическэ уялга абаһан байна юм.

«Запорожсталь» завод дээрэ һая баригдажа дүүрэһэн шэнэ электро-...циин гэр

Г. Угриновичын фото (ТАСС-эй фотохронико).

ДҮРШЭЛТЭ ХҮДЭЛМЭРИШЭДЫЕ БЭЛЭДХЭЛ

Арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб болбол арадай ажахын бүхы һалбаринуудта дүршэлтэ хүдэлмэришэдэй тоое эрид дээшэлүүлхэ эрилтэ табиһан байна. Энэ харюусалгата хүдэлмэрие предприятинууд, заводууд ба эмхи зургаанууд дээгүүр бригадна ба индивидуальна һуралсалнуудые эмхидхэн бэелүүлхэ байһамнай лабтай.

Мүн тэрэшэлэн манай ажаүйлэдбэри болбол шэнэ кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар ФЗО-гэй ба ремесленнэ училищинуудтай байна.

Манай республика дотор иимэ һургуулинуудта һурагшадые тон олоор хабаадуулжа, дүршэлтэ хүдэлмэришэдые олоор бэлэдхэдэг байһаниинь лабтай. Мүнөө үедэ эдэ һургуулинууд һуралсалайнгаа үеые дүүргэжэ шэнэ һурагшадые абаха шухала зорилготой болоод байна. Ажалай резервын системэ болбол энэ хэрэгтэ тон шухала үүргые эзэлхэ байна. Тиихэтэй хамта ФЗО ба ремесленнэ училищинуудай директорнүүд болбол шэнэ һурагшадые угтан абаха ба һуралсалай жэлые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулха ёһотой.

Гүрэнэй заводой һуралсалай база дээрэ байгуулагдаһан түмэрзамай училищиин директор нүхэр Роговой гэгшэ манай корреспонденттэй хэһэн хөөрэлдөөндөө иигэжэ мэдүүлбэ:

—Манай училища болбол ерэхэ һуралсалай жэлые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө бүхы хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэн ба һурагшадай үйлэдбэриин практикын талмайнуудые эмхидхэһэн байна. Мүн тэрэшэлэн һурагшадай байра байдал һайнаар түхеэрэгдээ. 700 һурагшадай байха байра бэлэдхэгдэһэн ба һурагшад 10—10 аар комнатонууд соо байха ёһотой юм.

Манай училища болбол һуралсалай жэлдэ бэлэн ба шэнэ һурагшадые угтахаар болоод байна. Мүн тэрэшэлэн үнгэрэгшэ жэлдэ манай хүдэлмэридэ байгаа дутуу дундануудые хараада абалсан, үйлэдбэриин дүршэлтэй һургагшадай кадрнуудые бэлэдхэхэ ба энэ хэрэгтэ инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулха хэмжээ хараалагдаба. Иигээд байхада бидэнэр болбол түмэр замда ба заводуудта хэрэгтэй шадабаритай кадрнууд, мастернууд ба бусад мэргэжэлтэдые ойрын хэдэхэн жэл соо бэлэдхэжэ шадахабди—гэбэ

Мүнөө үедэ республикын бусад предприятинууд, заводууд ба фабриканууд дээгүүр шэнэ хүдэлмэрилэгшэдые бэлэдхэхэ һуралсалнууд эмхидхэгдэһэн ба залуу хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай дүй дүршэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ тусхай анхарал хандуулагдажа байна.

Энээниие саашадань улам һайжаруулха ябадал бүхы партийна, советскэ организацинуудай харюусалгата ба шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

Кирпиисын завод ашаглалгада оруулагдаба

Һаяхан Кяхтын кирпиисын завод шэнэдхэн заһабарилагдажа, ашаглалгада оруулагдаба. Энэ заводой директор нүхэр Аликин хүдэлмэришэдэйнгээ ажалые хүнгэдхэхые, продукциингаа өөрынь үнэ сэнгые доошонь болгохын ба үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлхын тула ехэхэн хүдэлмэри үнгэргэһэн байха юм. Мүнөө тэндэ 260 метр утатай нарин энтэй түмэр харгы баригдаа. Тэрэнэй ашаар шабар зөөлгэдэ гансахан хүн хүдэлмэрилхэ аргатай болонхой. Энээнһээ урда шабар зөөлгэндэ тусгаар 2 мореор 2 хүн хүдэлмэрилдэг байгаа. Гадна нэгэн доро 20 мянган кирпиисэ галдаха печь шэнээр баригдаа. Тиигээд холоһоо уһа зөөхэгүйн тула тус заводойхид худаг малтажа байна.

Мүнөө заводой коллектив шэнэ сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, энэ жэлдэ 80 мянган кирпиисэ үйлэдбэрилхынгээ орондо, 150 мянгые гаргаха уялга абаба.

Хоёр кружогой хүдэлмэри

Улан Удын түмэрзамай клубай дэргэдэхи дуунай ба джаз-оркестрын кружогууд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Һаяхан тус кружогойхид нүхэд Кузминский, Бутаков гэгшэдэй хүтэлбэри доро Петрозаводск ба Култук гэжэ станцинуудай хоорондо ябажа, түмэрзамай хүдэлмэришэдтэ һонирхолтой концертнүүдые харуулһан байна. Гадна, Улан-Удын станци ба депо дээгүүр олон концертнүүдые табижа, хэды дахин баясхалан абаһан байха юм.

СЭРЭГЭЙ АЛБАХААГШАДАЙ БҮЛЭНЭРТЭ ТУҺАЛАМЖА

Яруунын аймагай комсомолецууд ба залуушуул сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэртэ ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай инвалидуудта туһаламжа үзүүлхэ фондо олон гектар таряа тариба. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд 1,38 гектар, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой комсомолецуул 2 гектар, „Улаан Яруунъ“ гэжэ колхозой комсомолецууд 1 гектар тариһан байна. Хамта аймаг дээрээ тус фондо 31,38 гектар таряан таригдаба.

НЮТАГАЙ АЖАҮЙЛЭДБЭРИИН ШУХАЛА АСУУДАЛ

...эрэг дайнай жэлнүүдтэ манай ...публика дотор нютагай ажаүй...эриин предприятинууд болбол ...иллион 306 мянган түхэригэй ...жээтэй барилга бодхооһон байна. ...э тоодо 125 үйлэдбэриин һалба...ууд республикын аймагуудта ...гдаһан ба эдэнэр болбол аймаг ажалшадай шухала эрилтые ...аха зорилготой байһан юм.

...иин сэрэг дайнай дүүрэһэнэй ...лдэ ажаүйлэдбэриин предприяти...дай үйлэдбэриин талмайе үргэд...э, шэнэ шэнэ цехүүдые бариха, ...одууд, комбинадууд ба фабрика...дые богонихон саг соо ба һайн ...нартайгаар бариха бодхоохо ёһо... байһамнай мэдээжэ.

...энэ барилгануудай гаргашада ...энэй зүгһөө нилээд горьтой хэм...энэй мүнгэн зөөри табигдадаг ...шэ. Тиин, зарим предприятинуу..., комбинадуудай, фабрикануу..., заводуудай хүтэлбэрилэгшэд ...ша хэрэгээр хандажа, энэ зөө...ие зүбөөр хэрэглэдэггүй байна. ...дэнэр хадаа хүдэлмэришэд, мүн ...эб барилгын хэрэгсэл ба машина, ...а дутуу гэжэ шалтаг барин, ба...лганууудай түсэбые дүүргэдэггүй. ...рилга эхилээшье һаа, тэрээнэ ...жагайруулжа, тон ехэ гаргаша ...эг байна.

Жэшээлхэдэ, республикын эдеэ-...олой ажаүйлэдбэриин Минис...рство болбол 1945 ондо Иволгын, ...йкало-Кударын, Бичурын, Кабан...ын, Хоринн, Хэжэнгын, Яруунын ...нхэнэй, Мухаршэбэрэй аймагуул ...эдеэ-хоолой комбинадуудые ша...эр барижа ашаглалгада тушааха ёһотой байһан аад, бодото дээрээ оройдоол 2 комбинадые ашаглалгада тушаажа, түсэбөөр үгтэһэн мүнгэн зөөриин 38 процентые хэрэглэһэн байна. Тус Министерство болбол барилга байгуулалгын энэ оной нэгэдэхи ба хоёрдохи квартал соо мүн лэ муугаар хүдэлмэрилнэ. Корсаковска загаһанай заводые, Бабушкинска, Прибайкальска, Закаменай ба Кыренскэ пищекомбинадуудай барилгада 440 мянган түхэриг гаргашалха түсэбтэй байһан аад, мүнөөдэр хүртэр нэгэшье мүнгэнэй барилга эхилээгүй ба энээниие эхилхыешье һэдээгүй байна.

Мүн тэрэшэлэн, нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствын предприятинуудые барилгада 1945 оной түсэбөөр табигдаһан зөөриин 39 процентнь хэрэглэгдэһэн байна. 1946 оной түрүүшын хахадта байгуулагдаад байха ёһотой Кабанскын, Баунтын, Бичурын, Зэдын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн промкомбинадууд мүнөө хүртэр баригдажа эхилэгдээгүй байна.

Ажалшан арадта шухала хэрэгтэй үргэн хэрэгсэлэй эд бараа болон эдеэ-хоолой зүйлнүүдые нютагай түүхэй эдэй база дээрэһээ үйлэдбэрилхэ ябадалай тон онсо удхашанартай байһаниинь элитэ.

Иимэ дээрэһээ манай республикын нютагай ажаүйлэдбэри болбол үргэн хэрэглэлэй эд бараа болон эдеэ-хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ шэнэ шэнэ предприятинуудые эмхидхэхэ гол зорилготой байна. Тиин энэ зорилго парти ба правительствын зүгһөө тусхай тогтоолоор хараалагдаһан байбашье, мүнөөшье ёһото хэмжээгээр бэелүүлэгдээгүй байна. 1946 оной түрүүшын хахад жэл соо республикын нютагай ажаүйлэдбэриин Министерство болбол барилгын хүдэлмэриин хэмжээе ехэдхэхэһээ байтагай багадхаһан ба өөһэдтөө байгаа бүхы арга-боломжые хэрэглэжэ шадаагүй байна.

Барилгын хүдэлмэридэ мүнгэн зөөрие гаргашалха ябадалые түсэблэхэ асуудал мүнөө хүртэр ёһото хэмжээндэ табигдаагүй. Аймагуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд болбол өөһэдынгөө аймаг соо баригдаха шэнэ үйлэдбэринүүдые түсэблэхэ ябадалда хабаадаха ёһотой байһан аад, ямаршье юумэ хэнэгүй. Аймагуудай хүтэлбэрилэгшэдэй барилгын хүдэлмэрие түсэблэхэ ябадалда хабаададаг байгаа һаань, аймаг соохи бүхы ресурс ба барилгада хэрэглэгдэхэ базануудые тодорхойлго нарин нягтаар хэгдэхэ һэн.

Үйлэдбэриин предприятинуудые шэнээр барихадаа, тэрэ газартахи түүхэй эдлэлэй базые хүсэд шэнжэлдэггүй дээрэһээнь, тэдэ предприятинууд дүүрэн хүсээрээ хүдэлмэрилдэггүй байна. Жэшээлхэдэ, Прибайкальска, Ахын, Кударын пищекомбинадууд миин байха сагтаа хүрөөд байна. Тэрээнһээ гадна нютагай ажаүйлэдбэридэ хабаатай Сэлэнгын аймагтахи дабһа болбосоруулдаг завод, Улан-Удэ городтохи каустическа сода үйлэдбэрилдэг завод мүнөө үдэрэй байлалаар түүхэй эдлэлэй базын дууһаһан дээрэһээ хаагдаха туйлдаа хүрэбэ.

Үнгэрһэн жэлэйшье, мүн энэ жэлэйшье турша соо ажалшан арадта туһа хэхэ ба гүрэндөө олзо оруулхын орондо гарза хохидол ушаруулдаг предприятинууд нютагай ба эдеэ-хоолой Министерствонүүдтэ үсөөн бэшээр тоологдожо байна. Жэшээлхэдэ, 1945 ондо эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин министерствын 6 предприятинууд 762 мянган түхэриг гүрэнэй зөөридэ гарза ушаруулба.

Тиихэтэй хамта, комбинадууд дээгүүр ажахын тоосоое, кредитнэ реформые ба бүридхэлнүүдые хэлэшэгүйгөөр бусайдуулдаг ябадалнууд ушардаг байна. Иимэ дээрэһээ зарим комбинадуудай хүтэлбэрилэгшэдэй гүрэнэй зөөрие үрихэ ябадалтай тэмсэхэгүйһээ байтагай өөһэдөө энэ хэрэгтэ сэхэ хабаадалсадаг баримтанууд нэгэтэ бэшэ тодорхойлогдоһон байна.

Министерствонүүдэй финансын ба түсэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд болбол комбинадуудай тоосоото мэдээнүүдые наряар шалгаха ябадалые эрхилдэггүй байна. Иимэ дээрэһээ олонхи комбинадууд болбол 1946 оной 2-дохи кварталай эсэс хүртэр энэ оной 1-дэхи кварталай тоосоое табяагүй байха юм. Тиимэһээ гүрэнэй түсэб дүүргэдэггүй предприятинуудые элеэр тодорхойлхо ябадал унжагайруулагдана.

Дээрэ тодорхойлогдоһон зүйлнүүд хадаа манай республикын нютагай ажаүйлэдбэриин ба эдеэ-хоолой ажаүйлэдбэриин Министерствын ажал ябуулгада сэхэ хабаадаха байна. Иимэ дээрэһээ дурсагдаһан Министерствнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд болбол аймагуудай ба областной хабаатай предприятинуудай хүдэлмэрие үндэһөөрэнь һайжаруулжа, тэрээниие мүнөө сагай эрилтэдэ тааралдуулан үргэдхэхэ шухала зорилготой байна.

В. КОЗЛОВ, Бурят-Монголой промбанкын конторые эрхилэгшэ.

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Хандама Сандакова даажа абаһан 85 толгой хониноо 96 хурьга абажа тобир тарганаар үдхэбэ. Тэрэ хадаа 7 хурьга нэмэлтэ түлбэри болгон абаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Эрхим малшан» гэһэн нэрэзэргэдэ кандидат Х. Сандакова.

О. Зеккиин фото.

ҮНДЭР УРГАСЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛ

1946 ондо үндэр ургаса хүряахаар эрмэлзэһэн Заиграйн аймагай Ново-Брянска сельсоведэй Тельманай нэрэмжэтэ колхозой суута полевод нүхэр Серпион Кириллович Киселев болбол эртэ хабарһаа эхилжэ даалгагдаһан участок дээрээ тарилгын урдатаахи элдүүрилгэ хэжэ, газарай хүрьһэндэ шииг нойто һайнаар тогтооһон байха юм. Нүхэр Киселевой звено һайрамай уһаар элдэб һубаг канава татажа, 128 га газарые уһалһан байна. Гектар бүхэндэ 380 ашаа наг шэбхэ эдхаһан байна. Тэрэшэлэн культиваци хэхынгээ урда тээ гектар бүридэ 3 центнер үнэһэ ба шубуунай аргал тарааһан байха юм. 1946 ондо нүхэр Киселевой звеногой членүүд үндэр дээдэ шанартайгаар 67 гектарта шэниисэ, 45 гектарта овес, 2 гектарта хартаабха, 8 гектарта ярица, 15 гектарта гречихэ, 3 гектарта лен ба конопле, 21 гектарта люцерн тариһан байна.

Тиин нүхэр Киселевой звеногойхид үндэр ургасын түлөө тэмсэл хэжэ хабарай тарилгые үнгэргэһөөр ажалаа дүүргэһэн бэшэ, харин тарилгынгаа хойноһоо һайн ба анхаралтайгаар харууһалжа эхилһэн байна.

П. Метляев.

Тарилгын хойноһоо эрхимээр харууһална

Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхоз Белондоноэхидоо орходоо мүнөө жэлдэ газараа һайнаар элдүүрилжэ, тарилгаяа агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргөө һэн.

Үндэр баян ургасын түлөө тэмсэл хабарай тарилгые үнгэргэлгөөр дүүрэнэ бэшэ, харин тэрэнэй хойноһоо харууһалха хүдэлмэри хэхэ ушартай байгаа. Тиимэһээ тус колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд тарилга хэһэн газар дээрэ ургаһан буртаг үбһэ ба үндэһэ сэбэрлэнэ.

Мүнөө энэ колхоздо буртаг үбһэ түүхэ зорилготойгоор 12—12 хүнүүдһээ бүридэһэн 3 звено эмхидхэгдэжэ, эдэнэр 420 гектар тарилгын талмайе буртаг үбһэнһөө сэбэрлэбэ.

Тарилгын хойноһоо һайнаар харууһалгые эмхидхэхын түлөө тус колхозой звенонууд өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө хэнэ. Мүрысөөндэ нүхэр Н. Панафидинагай хүтэлбэрилдэг звено түрүүлэнхэй. Энэ звеногой бүхы членүүд болбол үдэрэйнгөө даалгабарие дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг болоо. Илангаяа нүхэд М. Панафидина, Н. Панафидина, Х. Сычева гэгшэд өөһэдынгөө даалгабарита нормые үдэр бүри 120—130 процент хүртэр гүйсэдхэжэ, эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Нүхэр Аксёновой хүтэлбэрилдэг звеногой членүүд эмхитэй ба шударгыгаар хүдэлмэрилжэ байха юм.

Дээрэ нэрлэгдэһэн колхозникууд ороохото культурануудай ба үрһэнэй участогуудай буртаг үбһэ түүлгые һаяын үдэрнүүдтэ дүүргэхэнь.

Б. ЦЫДЕНОВ.

Пар хахалалгаар гээгдэнги колхозууд

Заиграйн аймагай колхозууд пар хахалха талаар республика соогоо ехээр гээгдэжэ ябана. Һүүлэй мэдээгээр эндэхи колхозууд пар хахалха түсэбөө арайхан гэжэ 67,8 процент дүүргээд, хоёрдохи хахалалгые үшөө эхилээгүй байһаар.

Дабатын сомоной „Арбижал“ гэжэ хүдөө ажалай артель (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Самаганов) пар хахалха түсэбөө арайхан гэжэ 42 процент дүүргээ. Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 22 процент болгоод байна. Мүн «Красный партизан» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Белых) оройдоо 42 процент болгоо.

Тиин, тус аймагай зарим түрүү колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ерэхэ жэлдэ үндэр баян ургаса туйлаха зорилготойгоор пар хахалха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, „Интернационал“ гэжэ хүдөө ажалай артель (түрүүлэгшэнь нүхэр Базаров) пар хахалха түсэбөө 102 процент дүүргээд, хоёрдохи хахалалгые муу бэшээр ябуулна. Тэрэшэлэн Тельманай нэрэмжэтэ колхоз пар хахалха түсэбөө 101,1 процент дүүргэжэ шадаа. Доодо-Курбын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Дашипылов) пар хахалха түсэбөө саг болзор соонь дүүргээд, үбһэхуряалгада эмхитэй гуримтайгаар орожо байна.

Үбһэхуряаха ба силос дараха хүдэлмэридэ аймагай олонхи колхозууд июлиин 10-һаа оробо. Ново-Брянска сельсоведэй Тельманай нэрэмжэтэ колхозой 80 хажууршан июлиин 8-һаа үбһэ сабшажа эхилбэ. Эдэнэр түрүүшын ээлжээндэ намаг уһатай газарай сабшалан гар хажуураар сабшажа эхилээ. Дмитровай нэрэмжэтэ, „18 партсъезд“, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд үглөө мүнөө үбһэхуряалга эхилхээр бүрин түгэс бэлэлхэл хангажа шадаа.

Ушар иимэһээ колхозуудай правлениинүүдэй болон партийна эхин организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол үбһэхуряалга ба силос даралга дээрэ хүдэлмэрилжэ байдаг эрэгтэй эмэгтэй колхозникуудай дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, үбһэхуряалгын түрүүшын үдэртэ элирүүлэгдэһэн дутуу дунда зүйлнүүдые ябуул дундаа усадхаха үүргэтэй. Үбһэхуряалга ба силос даралгые эмхитэй гуримтайгаар үнгэргэхэ бүхы арга-боломжо эндэхи колхозуудта дүүрэн бии. Тиимэһээ энэ арга-боломжоёо бүримүһэн хэрэглэхэ тушаа бүхы колхозникууд анхарал оролдолгоёо гаргахань зайлшагүй болоно.

Тэрээнтэй хамта, энэ аймагай колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол үбһэхуряалга, силос даралга болон пар хахалалгые нэгэн дары ябуулжа, ерэхэ жэлдэ үндэр баян ургаса туйлаха ба адуу малдаа бата бэхи үбһэ тэжээлэй база байгуулхын түлөө тэмсэхэ үүргэтэй.

Г. БАДМАЕВ.

Герасимовска звеногой амжалта

Бичурын аймагай Бодонгуудай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой герасимовска звенонууд үндэр баян үбһэ хуряахын түлөө сабшалан хадалангаа үнинһөө хойшо һайжаруулба. Элэвэрэй хүсөөр тус колхозой 600 гектар сабшалангай талмай модо шулуунһаа сэбэрлэгдэжэ, эрхим һайнаар утэгжүүлэгдэһэн ба 36 километр һубаг канава малтагдаһан байгаа.

Эндэхи луговодууд сабшалангай газарые хоёр дахин уһалаад, мүнөө гурба дахин уһалжа, үндэр баян үбһэ ногоо абахань.

Энэ жэлдэ тус колхоз 12 мянган центнер үбһэ хуряажа абаха ба 200 тонно силос дарахаар түсэб соогоо хараалба.

АХЫН АЙМАГҺАА БЭШЭГҮҮД

1. 69 НАҺАТАЙ ПАТРИОТ

Ахын аймагай Орлигой сомоной „КИМ“ гэжэ колхозой малажал дээрэ 16 жэлдэ хүдэлмэрилһэн 69 наһатай мал адуулагша нүхэр Сонom Гармаева гэгшэ 1945 оной турша соо 100 гаран үхэр малнуудые бэе дээрээ тушаажа абаад, мүнөө бултыень нэгэшье гарзагүйгөөр ондо оруулжа шадаба. Энэ нүхэр 1930 онһоо эхилжэ мүнөө хүртэр ходо малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Хараһан малнуудынь жэлһээ жэл бүри нэгэшье хоролтогүй, атар тарганаар ондо оруулагдана.

Даагдажа үгтэһэн малнуудынь булта дундаһаа дээгүүр хүшэтэйгөөр ондо ороб. Нүхэр Гармаева мүнөө хэдышье убгэн наһатай болбошье һаа ямаршье залуу малшадһаа дутуугүйгөөр эрхимээр ажаллажа, колхозойнгоо ниитын зөөри болохо малажалые улам саашань элоошоруулхын түлөө бүхы һанал бодолоо табижа хүдэлмэрилдэг патриот мүн.

Хабар-намар, мүн үбэлэй шэрүүн хүйтэндэшье хаража байһан малнуудаа һайн ногоотой ба хагдатай газараар бэлшээжэ, уула хадын хормойгоор адуулжа ябана. Үглөөгүүр эртэ гаргаад, үдэшэн боро хараа болтор адуулна. Гадна, малнуудаа үдэрынь 2 — 3 дахин уһалдаг юм.

Малайнь байра байдал хододоо сэбэрхэн гоё байдаг. Үбэлдөө дуулаахан байдаг. Иимэһээ малынь үбэшэлдэггүй тобир тарган ондо ородог байна.

Энэ патриодой эсэшэ сусашагүй ажаллаһанай ашаар жэлһээ жэл бүри колхозынь малай продуктнуудһаа олзо ехээр оруулдаг болонхой.

Тиин, 1940 ондо хүдөө ажалай Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсажа, СССР-эй столица Москвада айлшалһан байгаа.

Колхоздо орожо, мал дээрэ ажаллахаһаа эхилээд, мүнөө хүртэр артель соогоо алдар суутай стахановец болжо шадаа, һаяхан болоһон хамтын суглаан дээрэ үшөөш һайнаар хүдэлмэрилжэ, колхозойнгоо үхэр малай тоо толгойе саашадань бүхы нүхэдтэеэ хамта үсхэбэрилхэб гэжэ үгэеэ үгөөд, мүнөө эршэмтэй шангаар хүдэлмэрилжэ ябана.

2. АБАҺАН УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭДЭГ СТАХАНОВЕЦ

Сталинска шэнэ табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Ахын аймагай Орлигой сомоной „Улаан-Шарза“ гэжэ хүдөө ажалай артельдэ ажал хүдэлмэреэрээ суурхаһан малшан нүхэр Х. Мунконова гэгшэ өөртөө даалгагдаһан эбэртэ бодо малнуудаа жэлһээ жэл бүри тобир тарганаар харууһална. Жэшээлхэдэ, нүхэр Хорлу Мунконова болбол 1945 ондо 30 гаран толгой буруу хашарагуудые бэе дээрээ тушаажа абаһан байгаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Х. Мунконова энэ малнуудаа зүбөөр ба шадабаритайгаар ороондо оруулхаһаа гадна, малайнгаа ашаг шэмые нилээдгүй дээшэлүүлһэн байха юм.

Үнгэрэгшэ хабар нүхэр Мунконова 23 тугал хүлеэжэ абаад, бараниинь тобир таргануудаар тэнжээжэ байна. Тиин, хабарһаа эхилжэ, даалгагдаһан участогайнгаа сабшалангые үтэгжүүлхэ хүдэлмэри хэһэн юм. Өөртөө даагдажа үгтэһэн хадалан сабшалан дээрээ һайрамай уһа тогтоожо, модо шулууень түүбэ. Мүн наг шэбхэ таражжа жэгдэлһэн дээрэһээнь үндэр баян убһэ тэжээл байгуулха аргатай болобо.

Нүхэр Х. Мунконова болбол үндэр бүтээсэтэй ажалай дүй дүршэлтэй болжо, социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, бүхы колхознигуудай магтаалда хүртэдэг сталинска табанжэлэй түрүүшын стахановецуудай тоодо багтахые эрмэлзэн хүдэлмэрилнэ.

Д. ИМЕЕВ.

«Улаан-Эрхэриг» колхоз. Сэрэгэй албанһаа табигдагшадта баригдажа байгаа гэр. И. КРАСАВЦЕВАЙ фото.

Поэт Шираб Нимбуевай

шүлэгүүдэй циклһээ

ТЭРЭ ХОЛЫН ХОРЁОД ОНУУДТА

Моотоо хитад саарһанда
Биирээр барлан бэшэнхэй
Монгол арадай зоболонто
Байдал тухай бэшэгээ

Хубадал шаргал үнгэтэй
Хулһан ташуурай хүндыһөө
Сүхэ-Баатар һугалжа,
Сэдьхэл зүрхөө долгилжо
Ленин багшада үгөө һэн,
Туһалхые хүсөө һэн. . .

Хүлөө холотор алхалжа
Арадай түлөө байлдалсаад,
Хамта шуһаа адхажа
Сүлөө эрхынь олголсоод
Хуушан боро шинельтэй,
Һомондо сооһон шлёмтой

Ородой солдат Тимофей,
Хахарһан даалин дэгэлтэй,
Хүндэ булгайр гуталтай
Монгол партизан Сүрэн-хүү
Сэбэрхэн булагай эхиндэ,
Соёмбото тугай дэргэдэ
Халуун гараа барилсаад,
Үнэн голһоо тэбэрилдээд
Хоёр тээшээ тараа һэн,
Тимофей нютагаа бусаа һэн.

* *
*

Хоёр арадай һалашагүй
Холбоо тингэжэ түрөө һэн,
Монгол арадай ерээдүйн
Жаргалай наран гараа һэн.

„Соёмбо, соёмбо үсэг“—монголой һүлдэ, герб

ДАЙНАЙ ТҮЛЭГ ҮЕДЭ ҺЭН

Дайнай гүлэг үедэ һэн,
Хэсүү түгшүү сагта һэн. . .
—„Нуурай номогон байгаа һаа
Нугаһан тэндэ жаргалтай“,—
Гэжэ арадууд хэлсэдэг.
„Совет ороной тайбанһаа
Малша монгол жаргалтай“—
Гэжэ мүнөө хэлсэдэг.
Дайнай хэсүү үедэ
Баатар Улаан-Армида
Хорёод хонёо бэлэглээб,
Хоёр морёо эльгээгээб.
Танай арадай туһаламжаар

Жаргал эрхээ олоолди.
Танай арадай туһаламжаар
Улас-гүрэн болоолди.
Минии үшөөһэн туһаламжа
Харюу туһа болог лэ,
Минии энээхэн дэмжэлгэ
Илалтын дуһал болог лэ,—
Гэжэ арад хэлээ һэн,
Сэдьхэл зүрхэм баясаа һэн.
Өөрынгөө арадай нэрэһээ,
Үнэн сэдьхэлэй үүдэнһээ
Халуун гарынь адхаа һэм,
Ехэ баяр хүргөө һэм.

Колхозоо культурно-болбосон болгожо байна

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай хуулитай танилсаха зуураа, Ториин аймагай „Улаан Номго“ гэжэ колхозой членүүд колхозоо культурна болбосон байдалтай болгожо байна. Мүнөө энэ хэрэгтэ бүхы колхознигууд тон эдибхитэйгээр хабаадалсана. Тэдэнэр садай модо тарижа дүүргээд, мүнөө сад соогуураа элдэб янзын сэсэгүүдые һуулгажа байна. Һаяхан садаа нээжэ, ехэ найр наадан хэбэ.

Мүнөө тус колхоз дээрэ 8 хүнһөө бүридэһэн барилгашадай тусгаар бригада бии юм.

Барилгашадай бригадын хүсөөр колхозой центр дээрэ 10 шэнэ гэр баригдаба. Энэ гэрнүүд хадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудта ба мүнөө Улаан Армида алба хэжэ байгаа сэрэгшүүдэй бүлэнэртэ зорюулагданхай юм. Мүн баһа 16 колхознигуудай хашаа хорёо заһабарилагдаһан байна.

Һүүлэй үедэ колхоздо радиоузел байгуулагдажа, бүхы колхознигууд гэр гэртээ радио шагнаха аргатай болоһон байна. Колхоз электростанци бариха түхеэрэлгын хүдэлмэри ябуулжа байна. Колхозой клуб (даагшань нүхэр Намхаев) һайнаар заһабарилагданхай ба лозунг плакадуудаар гоёор шэмэгдэнхэй. Клубтань кино, элидхэл, лекци гэхэ мэтэ болодог.

Е. Гомбоева.

ЛАГЕРИИН НЭЭЛГЭН ДЭЭРЭ

Баунтын аймагай центрын хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай хүүгэдэй амарха пионерскэ лагерь июниин 23-ай үдэр нээгдэбэ. Лагерь нээлгын еһололой һүүлээр, социалистическэ культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив үхибүүдтэ һонирхолтой концерт харуулба. Удаань пионернүүд „Костер“ шатаажа элдэб наада эмхидхэбэ.

ХҮДӨӨ АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ АЙМАГАЙ ЗҮБЛӨӨН БОЛОБО

Һаяхан, Тарбагатайн аймагай центр болохо Тарбагатай гэжэ тосхоной үйлсэнүүд гоё һайханаар шэмэгдэбэ. Хаа-хаанагүй олон тооной лозунг болон плакадууд бэшэгдэжэ үлгөөтэй харагдана. Мүн парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүд олон.

Аймагай социалистическэ культурын Байшангай үүдэндэ хүн зон олоороо сугларба. Гоё һайхан платье ба костюм үмдөөд ерэһэн түрүүшүүл эндэ олоор сугларба. Тэдэнэрэй олонхинойнь үбсүүн дээрэ Советскэ Союзай орденууд болон медальнууд яларна.

Эдэ социалистическэ хүдөө ажалай түүрүүшүүл Иволгын ба Заиграйн аймагуудай колхознигуудтай хэһэн социалистическэ мүрысөөнэйнгөө түрүүшын дүнгые зүбшэн хэлсэхын тулада аймагайнгаа зүблөөндэ сугларһан байгаа.

Үдэшын 5 час болобо. Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Бурлаков социалистическэ хүдөө ажалай түрүүшүүлэй аймагай зүблөөе нээһэн дээрэ тоолоно. Зүблөөндэ хабаадалсагшадай угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр тус зүблөөнэй хүндэлэлэй президиумдэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй Политбюрогой членүүдые Агууехэ Сталин түрүүтэйгээр һунгахадаа, зүблөөндэ хабаадалсагшад бүгэдөөрөө хүл дээрээ жагсажа, үни удаан саг соо нэрьемэ альга ташалга хэбэ.

ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр А. А. Балханов болбол өөрынгөө элидхэл соо аймагайнгаа колхозуудай хабарай тарилгын хүдэлмэри үнгэргэһэнэй дүн ба малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб хэрзэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай дэлгэрэнгыгээр тогтон хэлэбэ. Аймагай олонхи колхозууд хабарай тарилгые эрхим һайн шанартайгаар агротехническэ богонихон болзор соо үнгэргэхэтэеэ хамта тэдэнэй олонхинь тарилгын түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ,—гэжэ хэлэбэ. Мүнөө жэлдэ тус аймагай колхозууд тарилга хэхэ түсэбөө 101 процент дүүргэһэн байгаа. Ороохото культура тариха түсэбөө 107 процент дүүргэжэ шадаба. Мүнөө энэ колхозууд пар хахалалга болон убһэхуряалгын хүдэлмэриие муу бэшээр ябуулна.

Түрүү колхозуудай түйлаһан амжалтанууд тушаа тогтон хэлэхэ зуураа, элидхэлшэ нүхэр Балханов болбол пар хахалха, убһэ хуряаха, силос дараха түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргэхэ тухай, мүн таряахуряалгада эрхим һайн бэлэдхэл хангаха тушаа тодо һонор заабаринуудые социалистическэ полиин түрүүшүүлдэ ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ хэлэжэ үгэнэ.

—Энэ хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгые таанар—хүдөө ажалай түрүүшүүл шиидхэхэ ёһотойт. Тиимэһээ таанар өөһэдөө һайнаар хүдэлмэрилөөд ажалаа хизаарлаха ёһогүйт, харин өөһэдынгөө шэн зоригто ажалаар бүхы колхознигуудые илалта түйлаха зам тээшэ зоригжуулха үүргэтэй байнат,—гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ. Хабарай тарилгын үедэ үргэнөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе үшөө саашань үргэдхэхэ ёһотойбди гэжэ элидхэлшын уряалхада, зүблөөндэ хабаадалсагшад энэ дурадхалые бүримүһэн һайшааба.

Нүхэр Балхановай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэн болобо. Социалистическэ полиин түрүү стахановецууд өөһэдынгөө баян дүй дүршэлнүүд тухай үргэнөөр хөөрэбэд. Тэрээнтэй хамта, хүдөө ажалые улам саашань һайжаруулха талаар тон үнэтэй дурадхалнуудые оруулһан байгаа.

Аймагай түрүү колхозуудай нэгэн болохо „Победитель“ колхозой шанарые шалгагша нүхэр Васильев үгэ хэлэнэ. Нүхэр Васильев болбол хабарай тарилгын хүдэлмэриие эрхим һайн шанартайгаар үнгэргэхэ тушаа ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэһэн юм. Энэ нүхэр хадаа һүни үдэрые мэдэнгүй бригада болон звенонуудта ябажа, тэдэнэрэй хэһэн хүдэлмэриие саг үргэлжэ шалгадаг байгаа. „Искра“ колхозой таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Антонова үгэ хэлэжэ, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлаһан тухайгаа түрүүшүүлдэ хөөрэжэ үгэбэ. Тус бригада хадаа хабарай тарилгын түсэбые эрхим һайн шанартайгаар 160 процент дүүргэһэн байна.

Зүблөөнэй трибунэ дээрэ 50 гаран жэлдэ хони адууһан „Гигант“ колхозой хонишон, буурал сагаан толгойтой нүхэр Гатилов гаража, өөрынгөө баян дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэнэ. Нүхэр Гатиловай даажа байдаг хониной отара жэлһээ жэл бүхэндэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, аймаг соогоо түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Аймагай суута комбайнер нүхэр Болынев гэгшэ мүнөө жэлдэ өөрынгөө комбайнаар 500 гектар таряа хуряахаб гэжэ уялгаа абахадань зүблөөндэ хабаадалсагшад энэ уялгынь һайшааба. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой шурыгинска звеное даагша нүхэр Мясникова болбол өөрынгөө дүлэтэмэ халуун үгэ соо шүүмжэлгэ үргэнөөр хэжэ обор нобшоор хүдэлмэрилдэг зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые шүүмжэлхэ зуураа, үндэр баян ургаса түйлахаб гэжэ уялга абаба.

Элидхэл тушаа хамта 24 хүн үгэ хэлээ. Һүүлээрынь пар хахалха ба малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэйнгөө түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, мүрысөөндэ илажа гараһан „Красная заря“ болон убһэхуряалгада эрхим бэлэдхэл хангаһан Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүсэдхэхэ комитедэй ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

Аймагай Соведэй исполкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бурлаков болбол Союзна Правительствын даалгабаряар 32 түрүүшүүлдэ „1941—1945 онуудта болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда габьяата ажал хэһэнэй түлөө“ гэһэн медальнуудые барюулба. Тэдэнэрэй дунда нүхэд Антонова, Гатилов, Болынев, Васильев, Борисов болон бусад бии.

Хүдөө ажалай түрүүшүүлэй аймагай зүблөөндэ хабаадалсагшад хадаа аймагайнгаа бүхы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудые Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсохые уряалһан хандалга бэшэг баталба.

И. Тайнов.

Германиие демилитаризацилха тухай договорой американска проект

ПАРИЖ, июлиин 9. (ТАСС). Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Соведэй Парижда май һарада болоһон сесси дээрэ американска делегаци болбол Германиин буу зэбсэгые хуряаха ба демилитаризацилха тухай договорой проектые зүблэн хэлсэхые дурадхаһан байна.

Тус договорой американска проект 5 статьянуудһаа бүридэнэ. Юрэнхы бүлэгынь ба нэгэдэхи статьянь германска зэбсэгтэ хүсэнүүдые тарааха ба саашадаа тэрэнэй байха ушарынь хоримжолхо тушаа 1945 оной июниин 5-ай Германиин илагдаһанай тухай деклараци соо хэлэгдэһэн гурим байдалые тэрэ хэбээрэнь шахуу дабтана. Тэрэшэлэн нэгэдэхи статья соо сэрэгэй хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгые ба хилын саанаһаа асаралгые, сэрэгэй барилгануудые, фабрика ба заводуудые, шэнжэлэлгын институдууд ба лабораторинуудые байгуулха ба тэдэниие дайн сэрэгэй хэрэгсэлдэ хэрэглэхэ ябадалые болюулхаар хараалагдана. Германиин буу зэбсэгые хүсэдөөр хуряаха ба демилитаризацилха талаар союзна гүрэнүүдэй хүсэл зорилгонь «нилээдгүйхэн гүйсэдхэгдөөд байһан» янзатайгаар тус договорой проектын эхин бүлэг соо хэлэгдэнэ.

Энэниие залгамжалуулан, договорой проектын хоёрдохи статьянь Германиин буу зэбсэгые хуряалга ба демилитаризацилгын хойноһоо хиналта бэелүүлхын тулада дүрбэн талын комисси байгуулхые хараална. Энэ комисси болбол союзна эзэмдэлгын дүүрэһэнэй һүүлээр нэгэдэхи статьяе Германиин ямараар гүйсэдхэжэ байһаниинь шалгажа үзэхэ ёһотой.

Түрүүшын хоёр статьянуудые Германиин үгэ дуугүйгөөр абаха ябадал болбол союзна сэрэгүүдээр германска территориие эзэмдэхэ ябадалые зогсоохын услови болохо байна гэжэ американска проектын гурбадахи статья хараална.

Хиналтын комиссиин ажал-ябуулгын удхашанарынь дүрбэдэхи статьягаар юрэнхылэн тодорхойлогдоно. Хиналтын комисси болбо... ворой условинуудые Германи... лаһаа эбдэжэ байһан ушарн... хай элидхэлнүүд ба дурадхал... өөһэдынгөө правительство... хүргэжэ байха. Комиссиин ш... бэри олонхи дуугаар абтадаг... Комиссиин элидхэлнүүдые б... радхалнуудые абахалаараа хэ... талануud хадаа «ниитын зүб... тэйгөөр» Германиин талаһаа д... рой условинуудые хазагай... ябадалые хоримжолхо гү, ал... лон зайсуулха шухала хэм... дые абадаг байха.

5-дахи статья договорой х... болзорые 25 жэлээр тухайлна... болзорой дүүрэһэнэй һүүлээр... ниин хойноһоо саашадаа н... байлгаһанай хэрэгтэй гү гэжэ... сэгшэ талануд шиидхэхэ... байна.

Гадаадын Хэрэгүүдэй Ми... нүүдэй Соведэй майда болоһо... си дээрэ договорой амери... проект тухай асуудалые... зуураа, советскэ делегаци... шэнэ договор тухай хэлсэ... урда тээ Германиин буу зэ... хуряаха ба демилитаризацил... хай урдань абтаһан шиидхэбэ... хэрээр бэелүүлэгдэжэ... гэжэ шалгажа үзэхые дура... байгаа. Германидахи хиналты... дээр Германиин буу зэбсэгые... ха ябадалые шалган үзэхэ к... байгуулха тухай советскэ... циин дурадхал абтаһан бай... бэшье, тус комиссиин уял... тухай хиналтын соведтэ ар... нууд гараһан байна. Теэд ш... бэри түйлагдажа шадагдаагүй... болоходо хиналтын совет... Германиин буу зэбсэгые... ябадалые шалгаха талаар к... тухай асуудалые дүрбэн прав... ствонуудай үзэмжэдэ үгэж... болоһон арсалдаанууд тухай... дын Хэрэгүүдэй Министрнүү... дууlһэн байна.

Мүнөөдэр Парижска зүблөөн... Германиие демилитаризацил... хай американска проект зүблэ... сэгдэжэ эхилбэ.

Японитой дайн эхилһэнһээ хойшо юһэн жэл болоһон дашарамдуулһан Китайска коммунистическэ партиин манифест

НАНКИН, июлиин 9. (ТАСС). Китайска коммунистическэ партиин центральна комитет болбол Японитой дайн эхилһэнһээ хойшо 9 жэл болоһонтой дашарамдуулан манифест тунхаглаба. „Арадай патриотическа дайн соо түйлагдаһан илалта болбол национальна бэеэ даанги байдалда, амгалан тайбанда ба демократида хүргөөгүй“ гэжэ тэрээн соонь хэлэгдэнэ.

„Национальна кризис үшөөл шэрүүн шэнжэтэй байна. Японидо эсэргүү дайнда шиидхэбэрилэгдээгүй байһан хүндэтэ зор... гүйсэдхэлгэ болбол манай... жын эршэдхэлые үшөөл... Бэеэ даанги байдал, амгал... бан ба демократиин түлөө... арад болбол Япониин диил... һээ хойшо 7 һарын турш... гражданска дай үүсхэхэ б... орондоо урбаха замаар... реакционно элементнүүдтэй ба шэрүүн тэмсэлые ябуулжа... на“ — гэжэ манифест соо х... дэнэ.

Итальянска хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй забасто...

ПАРИЖ, июлиин 9.(ТАСС). Франс пресс агентствын Римһээ дамжуулханъ хадаа, июлиин 9-дэ Верон гэжэ итальянска провинциин 60000 хүдөө ажахын хүдэлмэришэд забастовко соносхобо. Салин хүлһэ нэмээхэ тухай хүдэлмэриш... хүсэлтэ тушаа хүдэлмэриша... газарай эзэд хоёрой хоор... ямаршье хэлсээн түйлагда... байһан ушарһаа энэ забас... шалтагаалһан байна.

Нэгэдэмэл нацануудай организациин штаб-квартир... мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 8. (ТАСС). Экономическэ ба социальна соведэй подкомисси болбол хооһорһон районуудые шэнэдхэн байгуулха талаар июлиин 29-дэ Лондондо гурбан неделиин зүблөөн эхилхэеэ байна гэжэ Нэгэдэмэл нацануудай организациин штаб-квартира соносхобо.

Подкомиссиин составта: Ав... ли, Бельги, Канада, Хитад, Ч... словаки, Эфиопи, Францu, Гр... Инди, Голланди, Шэнэ Зел... Норвеги, Перу, Филиппины, П... ша, Украинска республика, С... скэ Союз, Нэгэдэмэл Королев... Холбоото Штадууд ба Югос... оролсоно.

США-да зенитнэ артиллериин ба жолоодогдодог ракетэну... центр байгуулба

ВАШИНГТОН, июлиин 8. (ТАСС) США-гэй армиин хуурай газарай хүсэнүүдые командалагша генерал Деверс гэгшэ форт Блисстэ (Техасай штат) зенитнэ артиллериин ба жолоодогдодог ракетэнүүдэй центр байгуулха тухай соносхобо. центрын зорилгодо илангаяа... тиллерийскэ буу зэбсэг бо... жолоодогдодог ракетэнүүдэй б... тр шалгалтые үргэн хэмжэ... үн гэргэхэ ябадал ороно.

Франкистска испанитай ябуулагдагша далайн худалда... наймаанда бойкот хэхэ тухай Ломбардо Толеданого... мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Латинска Америкын ажалшадай конфедерациин түрүүлэгшэ Ломбардо Толедано гэгшэ Оверсис Ньюс агентствын корреспонденттай хөөрэлдэхэдөө, июлиин 18-һаа эхилээд Испани ба Латинска Америкын портнуудай хоорондо ябажа байгаа бүхы судануудые Латинска Америкын хүдэлмэрилэгшэд болбол бойкотироваалханъ гэжэ мэдүүлбэ.

„Африкын эгээл гээгдэнги арадуудшье Франкогой журамай фашистска уг изагууритай бай... мэдэнэ“ гэжэ Ломбардо Толед... мэдүүлбэ. Франкогой правите... вые усадхаха ябадалда зорюу... бодото ябуулгые һаатуулһан... рим агууехэ гүрэнүүдэй... бэшэ ябадаланъ „фашизмые... халгада зарим гүрэнүүдэй... гүй байһыень“ гэршэлнэ.

Харюусалгата редактор

Ц. Д. ДАМДИНЖА...

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС. Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактор—23. АТС—1-80; зам. редактора—23: ответ секретаря—3-23; отделов: партийной и комсомольской ж... сельского хозяйства—3-23 (2 зв): культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.)

Н—00658. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж 10...